

Europaudvalget og Udvalget for Udlændinge og Integrationspolitik EU-Konsulenten

Til: Udvalgenes medlemmer og stedfortrædere
Dato: 6. april 2009

Europa-Parlamentet retter en kraftig opfordring til EU-landene og Kommissionen om at efterleve opholdsdirektivet

Europa-Parlamentets plenarforsamling vedtog den 2. april 2009 med stort flertal (500 for og 104 imod) et udkast til initiativbetænkning¹ om gennemførelsen i EU-landene af opholdsdirektivet fra 2004².

Den såkaldte Valean-betænkning - opkaldt efter forslaget rumænske ordfører Adina-Ioana Valean - er bl.a. udarbejdet på baggrund af svarene på de spørgeskemaer, som Parlamentets Udvalg for Borgerlige Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender sendte rundt til de nationale parlamenter, samt Kommissionens rapport fra december 2008 om gennemførelsen af opholdsdirektivet³. Kommissionens rapport er gennemgået i EU-note E-22 af 17. december 2008.

Betænkningens indhold

Parlamentet går så langt som til at fordømme medlemsstaternes ringe gennemførelse af opholdsdirektivet. I lighed med Kommissionen konstaterer Parlamentet, at ikke en eneste artikel i direktivet er blevet gennemført effektivt og korrekt i medlemsstaterne.

¹ Parlamentets betænkning kan findes på Europa-Parlamentets hjemmeside:
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A6-2009-0186+0+DOC+XML+V0//DA&language=DA>

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 m.v. og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT L 158 af 30.4.2004, s. 77).

³ KOM (2008) 840.

På den baggrund opfordrer Parlamentet medlemsstaterne til at rette op på den manglende overholdelse af direktivet, ved bl.a.:

- straks at revidere den lovgivning og de administrative procedurer, som er i strid med direktivet og med Domstolens praksis (Parlamentet henviser bl.a. til Metock-dommen fra juli 2008)
- fuldt ud at anerkende rettighederne ifølge direktivet, ikke kun til ægtefæller af forskelligt køn, men også til registrerede partnere, medlemmer af husstanden og partnere, herunder par af samme køn
- ved gennemførelsen af retten til fri bevægelighed og ophold at afstå fra at pålægge unionsborgere og deres familiemedlemmer, herunder familie-medlemmer fra tredjelande, uberettigede administrative byrder, som ikke udtrykkeligt følger af direktivet.

Parlamentet bemærker også, at de foranstaltninger, som EU-landene evt. måtte træffe med hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed, skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og skal begrundes udelukkende i den berørte persons personlige adfærd. En sådan personlig adfærd skal udgøre en reel, aktuel og tilstrækkelig alvorlig trussel, som berører en af samfundets grundlæggende interesser.

Betænkningen indeholder også kritik af Kommissionen for ikke at have været i stand til at sikre en rettidig overholdelse af direktivet i medlemsstaterne eller at behandle det store antal klager fra borgerne vedrørende direktivets anvendelse. I den forbindelse opfordrer Parlamentet Kommissionen til at anlægge traktatbrudssager mod de medlemsstater, der ikke har gennemført direktivet korrekt.

Ikke udsigt til ændring af opholdsdirektivet

Vedtagelsen af initiativbetænkningen har ikke i sig selv nogen retlige konsekvenser. Imidlertid kan det overvældende flertal bag betænkningen tages som et klart udtryk for, at Parlamentet ønsker at fastholde det gældende opholdsdirektiv, bl.a. med det indhold, som er præciseret i Metock-dommen. Med andre ord må det anses som helt usandsynligt, at der inden for en overskuelig fremtid vil blive vedtaget en skærpelse af opholdsdirektivet i forhold til reglerne om EU-borgeres familiesammenføring med tredjelandsstatsborgere.

Opholdsdirektivet er nemlig vedtaget efter den fælles beslutningsprocedure, hvor Europa-Parlamentet er medlovgiver. En eventuel ændring af direktivet kræver derfor – ud over det kvalificerede flertal i Rådet - at der er flertal i Parlamentet.

Før sagen kommer så langt, skal Kommissionen dog først have truffet beslutning om at fremsætte et ændringsforslag. I den forbindelse udtalte Kommissionen i sin rapport fra december 2008, at den "på det nuværende tidspunkt" ikke anså det for "nødvendigt" at ændre direktivet. Med vedtagelsen af Parlamentets betænkning må det heller ikke anses at være realistisk at få vedtaget en evt. skærpelse af direktivet.

Kommissionen ventes inden juni-rådsmødet om retlige og indre anliggender at udarbejde nogle retningslinier, som især vil handle om mulighederne for at forhindre misbrug af rettigheder ifølge direktivet.

Med venlig hilsen

Thomas Fich (3611)